ВПЛИВ ЧАСТОТИ ЗОВНІШНЬОГО ЕЛЕКТРОМАГНІТНОГО ПОЛЯ НА СТРУКТУРУ ЗВАРНИХ З'ЄДНАНЬ СТАЛІ 09Г2С

О.Д. Размишляєв, С.Ю. Максимов, О.М. Берднікова, О.О. Прилипко, О.С. Кушнарьова, Т.О. Алексеєнко

IE3 ім. Є.О. Патона НАН України. 03150, м. Київ, вул. Казимира Малевича, 11. E-mail: office@paton.kiev.ua

Досліджено особливості структури металу зварних з'єднань сталі 09Г2С при зварюванні із застосуванням поздовжнього зовнішнього електромагнітного поля. Вивчено вплив частоти (f = 2; 12; 50 Гц) поля на фазовий склад, мікроструктуру та мікротвердість металу зварних з'єднань. Встановлено, що в дослідженому діапазоні частот відбуваються значні зміни структурних параметрів в металі швів та на ділянках зони термічного впливу (ЗТВ). Більшою мірою дія частоти електромагнітного впливу при зварюванні низьколегованої сталі спостерігається у металі швів та ЗТВ у ділянці перегріву (великого зерна). Застосування f = 12 Гц забезпечило рівномірний рівень мікротвердості як у металі шва, так і по ділянках ЗТВ та подрібнення зеренної структури металу у ділянці перегріву (І ЗТВ) зварного з'єднання сталі 09Г2С. Бібліогр. 15, табл. 2, рис. 3.

Ключові слова: сталь 09Г2С, зварні з'єднання, зовнішній електромагнітний вплив, поздовжнє магнітне поле, частота, зона термічного впливу, фазовий склад, параметри мікроструктури, мікротвердість

Для керування процесами плавлення електродного і основного металів, а також процесом кристалізації металу зварювальної ванни перспективним є застосування зовнішніх магнітних полів, що впливають на краплю, дугу та рідкометалеву ванну [1, 2]. При дуговому зварюванні застосовують поздовжні магнітні поля (ПДМП) і поперечні магнітні поля (ПОМП). У перших вектор індукції паралельний, у других – перпендикулярний до осі електрода та дуги. Магнітне керування має переваги в порівнянні з механічними способами, оскільки воно здійснюється без безпосереднього контакту пристроїв, що керують, із зоною наплавлення (зварювання) [3].

Застосування ПДМП і ПОМП при дуговому наплавленні і зварюванні дозволяє інтенсифікувати процес розплавлення електрода, регулювати ефективність проплавлення основного металу, впливати на процес кристалізації металу шва [4, 5]. Аналізу фізики процесу проплавлення металу під зовнішнім електромагнітним впливом (ЗЕВ), розподілу тиску по радіусу дуги, руху електродної краплі, потоків рідкого металу у зварювальній ванні, кристалізації металу, а також механізмам подрібнення структури металу швів присвячено багато досліджень, у тому числі кластерні теорії кристалізації рідкого металу [4, 6–8]. Саме подрібнення структури металу призводить до підвищення рівня зміцнення металу (згідно залежності Холла-Петча [9]), а також буде забезпечувати його тріщиностійкість [4, 10, 11]. Звісно, що структурний стан, який формується у металі зварних з'єднань під впливом термодеформаційних умов зварювання, впливає на їх фізико-механічні властивості.

Як відомо, частота струму істотно впливає на характер силової дії електромагнітного поля на рідкий метал [8]. Із зменшенням частоти, з одного боку, погіршується електромагнітна взаємодія індуктора з розплавом, з іншого – розширюється зона дії об'ємних електромагнітних сил у рідкому металі.

Якщо змінювати полярність підключення обмоток з певною частотою, то і напрямок потоків розплавленого металу також зміниться. Такий рух рідкої ванни в реальному процесі дугового зварювання (наплавлення) сприяє подрібненню зерен металу в процесі його кристалізації. При взаємодії вздовж осі OX з компонентом густини струму в металі ванни компонента індукції В, ПОМП створює електромагнітну силу, що спрямовує потік рідкого металу вздовж осі ОУ. Додатково виникає вертикальна компонента електромагнітної сили (*F*₂) від взаємодії густини струму *j*_v у бокових кромок ванни з компонентом індукції В. При зміні полярності відбувається перемішування рідкого металу поперек осі ванни [7].

Вплив знакозмінного ПОМП призводить до розширення наплавлених валиків [12, 13]. При частоті f = 50 Гц розширення валика відбувалося пропорційно до індукції. Але слід враховувати, що змінне ПОМП частотою до 1 Гц дає хвилясте поперечне переміщення осі валика, і для усунення цього недоліку необхідно використовувати частоту ПОМП від 2 Гц і вище.

У роботі [14] було вивчено, як при дуговому зварюванні дія знакозмінних магнітних полів з невеликими частотами впливає на мікротвердість, параметри мікроструктури металу зварних з'єднань сталі 09Г2С та розміри зони термічного впливу (ЗТВ). Проте залишилося невивченим вплив частоти зовнішнього електромагнітного поля на структуру зварних з'єднань, яка формується у металі зварних швів та ЗТВ.

Максимов С.Ю. - https://orcid.org/0000-0002-5788-0753, Берднікова О.М. - https://orcid.org/0000-0001-9754-9478, Прилипко О.О. - https://orcid.org/0000-0001-5244-5624, Кушнарьова О.С. - https://orcid.org/0000-0002-2125-1795, Алексеєнко Т.О. – https://orcid.org/0000-0001-8492-753X © О.Д. Размишляєв, С.Ю. Максимов, О.М. Берднікова, О.О. Прилипко, О.С. Кушнарьова, Т.О. Алексеєнко, 2023

Тому метою даної роботи було встановлення закономірностей впливу частоти зовнішнього електромагнітного поля, а саме ПДМП на структурно-фазовий склад, мікротвердість та мікроструктуру зварних з'єднань конструкційної низьколегованої сталі 09Г2С.

Матеріал та методики. Для створення ПДМП використовували методику, описану в роботі [9]. У результаті зварювання конструкційної низьколегованої сталі 09Г2С (завтовшки 4 мм) присадковим дротом Св-08А (діаметром 3 мм) (флюс АН-348) було отримано зварні з'єднання з застосуванням ПДМП на режимах зварювання: струм I = 360 A; напруга на дузі U = 30...32 В; швидкість зварювання v = 30 м/год; зворотна полярність; на флюсо-мідній підкладці. Тип з'єднання С4 (ГОСТ 8713-78). Магнітна індукція в зоні зварювальної ванни становила 20...25 мТл. Було отримано два варіанта зварних з'єднань при різній частоті: f = 12та f = 50 Гц. Результати експериментальних досліджень мікроструктури зварних з'єднань, що отримано із застосуванням ПДМП при вказаних частотах, подальше порівнювали з експериментальними даними, які отримано при $f = 2 \Gamma \mu [14]$.

Дослідження мікроструктури проводили методами світлової мікроскопії (мікроскопи Neophot-32 і Versamet-2, Японія). Твердість за Віккерсом вимірювали на твердомірі М-400 (фірми Leco, США) при навантаженні 0,1 кг. Вивчали морфологію фериту (Ф) та перліту (П), розміри зерен (D_3), ширину кристалітів (h_{xp}), товщину феритних прошарків (h_{xp}) та мікротвердість (*HV*). У зварних з'єднаннях було досліджено основний метал (OM), метал швів, лінію сплавлення (ЛС), зону термічного впливу (ЗТВ) по ділянках: І – перегріву (великого зерна); ІІ – нормалізації (повної перекристалізації); ІІІ – неповної перекристалізації.

Результати та їх обговорення. Структура основного металу сталі 09Г2С феритно-перлітна при $D_{a}(\Phi) = 10...20$ мкм, $D_{a}(\Pi) = 40...80$ мкм та *HV* = 1650...1760 (рис. 1, *a*). Структура металу зварних швів також феритно-перлітна (Ф-П), рис. 1, б-г. Ширина кристалітів П-складової при f = 2 та f = 12 Гц практично однакова (рис. 1, *в*, табл. 1). Але при f = 50 Гц $h_{\rm kp}$ (П) збільшується в середньому на 48 % (рис. 1, г) із зменшенням мікротвердості на 10 % (у порівнянні з режимом $f = 2 \Gamma \mu$) та на 17 % (у порівнянні з режимом f = 12 Гц, табл. 1). Ф-складова дрібніша з приблизно однаковими розмірами для всіх режимів та меншою мікротвердістю, ніж перлітна. Збільшення ширини кристалітів при підвищенні f корегує з даними роботи [14]. Але при f = 50 структура дрібніша в середньому на 17 % у порівнянні з режимом без застосування ЗЕВ [14].

Звісно, що збільшення ширини кристалітів відбувається на стадії кристалізації. Якщо вісь сусіднього дендрита не співпадає з направленням теплового потоку, то він росте швидше. При цьому скрита теплота плавлення, яка виділяється у навколишню рідку ванну перед ростучими дендритами зменшує величину переохолодження та буде спри-

Рис. 1. Мікроструктура (×250) основного металу (*a*) сталі 09Г2С та зварних швів (δ -c), що отримані при різній частоті: $\delta - f = 2 \Gamma \mu$; c - 12; c - 50

Таблиця 1. Ширина кристалітів ($h_{\rm кp}$, мкм) та мікротвердість (HV, МПа) металу швів зварних з'єднань при різній частоті (f) ПДМП

Зона	$h_{_{\rm KP}}(\Phi)$	$h_{_{\rm KP}}(\Pi)$	$HV(\Phi)$	$HV(\Pi)$			
	<i>f</i> =2 Гц						
Шов	40100	100160	17601930	19902080			
ЛС	2040	60140	16801990	19902280			
	<i>f</i> =12 Гц						
Шов	20100	80160	17601930	2210			
ЛС	2060	60140	1860	20602280			
	<i>f</i> =50 Гц						
Шов	20100	100300	16501760	18101870			
ЛС	50100	60200	15601700	1870			

яти зменшенню росту сусідніх [15]. Таким чином має місце повільне охолодження металу.

У всіх випадках поблизу лінії сплавлення (ЛС) у порівнянні з металом шва ширина кристалітів зменшується (рис. 2, *a*, табл. 1), що пов'язано з більш інтенсивним охолодженням металу у цій зоні. У зразку, що отримано при f = 2 Гц біля ЛС спостерігається незначне підвищення HV (на 5 %, табл. 1). При f = 50 Гц у цій зоні середня HV не змінюється, але найбільш рівномірний рівень HV при переході від металу шва до ЛС спостерігається у зварному з'єднанні, що отримано із застосуванням f = 12 Гц. Слід зазначити, що у всіх зварних з'єднаннях у зоні лінії сплавлення, тобто при переході від металу шва у І ЗТВ утворюються одиничні холодні тріщини.

Дослідженнями ЗТВ зразків із застосуванням ПДМП при різній частоті встановлено, що у І ЗТВ зразків на всіх режимах формується П-структура з прошарками фериту (рис. 2, δ). У I ЗТВ зразків при f = 12 та 50 Гц у порівнянні зі зразком, що отримано при f = 2 Гц, П-структура подрібнюється (табл. 2). Максимальний розмір зерна та товщина феритних прошарків зменшуються, відповідно, на 17 та 29 %. При цьому незначно знижується мікротвердість – у середньому на 5 %. У ІІ–ІV ЗТВ на всіх режимах структура подрібнюється при подальшому рівномірному зменшенні HV (рис. 2, e-d).

Дослідженнями металу ЗТВ також встановлено, що при ПДМП частота зовнішнього електромагнітного поля має вплив на розміри ділянок ЗТВ (табл. 2). У досліджуваних зварних з'єднаннях при f = 12 та f = 50 Гц у порівнянні зі зварним з'єднанням, що отримано при f = 2 Гц середня ширина (δ) І ЗТВ збільшується на 25 та 8 %. Це пов'язано з більш інтенсивним рухом рідкого металу у зварювальній ванні при збільшенні fта, відповідно з термодеформаційними умовами структуроутворення у металі ЗТВ.

Збільшення параметрів І ЗТВ, а саме ділянки перегріву може відбуватися за рахунок зміни умов процесу плавлення та кристалізації металу, а саме – підвищення швидкості нагріву рідкого металу у зварювальній ванні, а також температури його нагріву під дією імпульсів струму. Відповідно це має вплив на збільшення розміру ділянки перегріву (І ЗТВ) при збільшенні параметра *f*. При цьому температурний градієнт, що виникає, сприяє збільшенню ступеня переохолодження та швидкості кристалізації металу ділянки перегріву (І ЗТВ). Це у свою чергу призводить до подрібнення зерен-

ISSN 0005-111X АВТОМАТИЧНЕ ЗВАРЮВАННЯ, №1, 2023

Зона	δ	$D_{_{3}}(\Phi) h_{_{\mathrm{np}}}(\Phi)^{*}$	$D_{_3}(\Pi)$	$HV(\Phi)$	$HV(\Pi)$			
f=2 Гц								
I 3TB	1300	3070*	100360	18101990*	21302210			
II 3TB	1200	3070	3080	18701930	2060			
III 3TB	1000	2030	1040	18101930				
IV 3TB	800	2050	1050	1870				
f = 12 Гц								
I 3TB	1650	2050*	100300	17601860*	2060			
II 3TB	1000	50100	30100	1860	2060			
III 3TB	1250	3050	2040	17001930				
IV 3TB	950	3070	2050	16501870				
f = 50 Гц								
I 3TB	1400	2050*	140300	18101870*	18902210			
II 3TB	1500	2080	50100	18101870	2060			
III 3TB	800	2050	1030	17601990				
IV 3TB	800	2050	1040	16001990				

Таблиця 2. Ширина ділянок ЗТВ (б, мкм), розмір зерен (D₃, мкм) та мікротвердість (HV, МПа) металу ЗТВ зварних з'єднань при різній частоті (f) ПДМП

Рис. 3. Зміна структурних параметрів у металі зварних з'єднань сталі 09Г2С, що отримані: із застосуванням ПДМП при різній частоті *f*: *a* – ширина кристалітів (*h*_w) в металі зварного шва; *б* – розмір зерен перліту (*D*₃(П)) та товщина феритних прошарків (*h*_w(Φ)) у І ЗТВ

ної структури на цій ділянці. У даному випадку збільшення ширини І ЗТВ, що має місце при підвищенні f не буде негативно впливати на властивості зварних з'єднань за рахунок подрібнення структури, а також вирівнювання градієнта ($\Delta\delta$) по ширині цієї зони практично у два рази – від $\Delta\delta = 600$ мкм (f = 2 Гц) до $\Delta\delta = 300$ мкм (f = 12 Гц) та $\Delta\delta = 400$ мкм (f = 50 Гц) (табл. 2). Це буде забезпечувати більш рівномірний рівень механічних властивостей зварного з'єднання.

Дослідженнями встановлено, що вплив частоти магнітного поля на структурні зміни найбільш помітний у таких ділянках зварних з'єднань, як шов та I–II ЗТВ. Найбільші градієнти по розміру зеренної структури характерні для металу шва при $f = 50 \ {\Gamma u}$ (рис. 3, *a*) та металу I ЗТВ при $f = 2 \ {\Gamma u}$ (рис. 3, *б*). При $f = 12 \ {\Gamma u}$ забезпечується подрібнення зеренної структури як в металі шва, так і у ділянці перегріву (I ЗТВ).

Таким чином, встановлено, як дія частоти зовнішнього електромагнітного поля, зокрема, при застосуванні ПДМП, впливає на розміри ЗТВ, мікроструктуру, мікротвердість металу швів та ЗТВ у зварних з'єднаннях низьколегованої сталі 09Г2С. Застосування ПДМП при f = 12 Гц забезпечує подрібнення зеренної структури у металі шва та ділянці перегріву (І ЗТВ), а також рівномірний рівень мікротвердості.

Висновки

1. Встановлено, що при збільшенні частоти електромагнітного поля від f = 2 до 12 та 50 Гц змінюються мікротвердість та параметри мікроструктури металу швів та ЗТВ зварних з'єднань сталі 09Г2С. При цьому фазовий склад основного металу, металу швів та ЗТВ однаковий – феритно-перлітний.

2. При f = 50 Гц у металі зварного шва ширина кристалітів перлітної складової збільшується в середньому на 48 % із зменшенням мікротвердості на 10 % (у порівнянні з режимом f = 2 Гц) та на 17 % (у порівнянні з режимом f = 12 Гц). Але при f = 50 структура дрібніша в середньому на 17 % у порівнянні з режимом без застосування ЗЕВ.

3. У зразку, що отримано при f = 2 Гц біля ЛС спостерігається незначне підвищення HV (на 5 %), а у І ЗТВ формується найбільш великозерниста структура.

4. У І ЗТВ зразків при f = 12 та 50 Гц у порівнянні з режимом f = 2 Гц структура подрібнюється, відповідно, на 17 та 29 %. При цьому незначно знижується мікротвердість – у середньому на 5 %.

5. Підвищення від f = 2 до 12 та 50 Гц призводить до збільшення ширини I ЗТВ у середньому на 25 та 8 %, але це не буде негативно впливати на властивості зварних з'єднань за рахунок подрібнення структури, а також вирівнювання градієнта по ширині цієї зони з обох сторін зварних швів.

6. Встановлено, що режим при f = 12 Гц забезпечує найбільш рівномірний рівень мікротвердості як у металі шва, так і по ділянках ЗТВ та формування дрібнозернистої феритно-перлітної структури у зварному з'єднанні.

Список літератури

- Рыжов Р.Н., Кузнецов В.Д. (2006) Внешние электромагнитные воздействия в процессах дуговой сварки и наплавки (обзор). Автоматическая сварка, 10, 36–44.
- Кузнецов В.Д., Рыжов Р.Н. (2005) Выбор оптимальных параметров внешнего электромагнитного воздействия при дуговых способах сварки. *Там же*, 6, 27–31.
- 3. Грабин В.Ф. (1982) *Металловедение сварки плавлением*. Киев, Наукова думка.
- Рыжов Р.Н. (2007) Влияние импульсных электромагнитных воздействий на процесс формирования и кристаллизацию швов. Сварочное производство, 2, 56–58.
- 5. Ahieieva A.D. (2019) Rational Using of the Controlling Longitudinal and Transverse Magnetic Fields at arc Welding and Surfacing. *IOP Conference Series: Materials Science and Engineering*, 582.
- Кораб Н.Г., Кузнецов В.Д., Черныш В.П. (1990) Оценка воздействия управляющего магнитного поля на кристаллизацию при дуговой сварке. Автоматическая сварка, 2, 33–36.
- Абралов М.А., Абдурахманов Р.У. (1982) О механизме измельчения первичной структуры металла сварного шва при электромагнитном воздействии. *Там же*, 2, 18–21.
- Размышляев А.Д., Агеева М.В. (2018) О механизме измельчения структуры металла шва при дуговой сварке с воздействием магнитных полей (Обзор). Автоматичне зварювання, 3, 29–33.
- Размышляев О.Д., Агеева М.В. (2014) Об оптимальности устройств ввода поперечного магнитного поля применительно к процессам дуговой сварки и наплавки. V Международная научно-практическая конференция «Инновационные технологии и экономика в машиностроении». Т. 1, 22–23 мая 2014 г., сс. 83–88.
- Гольдинтейн М.И., Литвинов Б.М., Бронфин В.С. (1986) Металлофизика высокопрочных сплавов. Москва, Металлургия.
- 11. Романив О.Н. (1979) Вязкость разрушения конструкционных сталей. Москва, Металлургия.
- Болдырев А.М., Биржев В.А., Черных А.В. (1992) К расчету гидродинамических параметров жидкого металла на дне сварочной ванны при дуговой сварке. *Сварочное* производство, 2, 31–33.
- Болдырев А.М., Биржев В.А., Мартыненко А.И. (2008) Исследование влияния переменного аксиального магнит-

ного поля на процесс плавления электродной проволоки. Там же, 2, 6–8, 63, 64.

- Размишляєв О.Д., Максимов С.Ю., Берднікова О.М. та ін. (2022) Вплив конфігурації зовнішнього електромагнітного поля на структуру металу зварних з'єднань конструкційної сталі. Автоматичне зварювання, 10, 17–21.
- Грабин В.Ф., Денисенко А.В. (1978) Металловедение сварки низко- и среднелегированных сталей. Киев, Наукова думка.

References

- Ryzhov, R.N., Kuznetsov, V.D. (2006) External electromagnetic effects in the processes of arc welding and surfacing (Review). *The Paton Welding J.*, **10**, 29-35.
   Kuznetsov, V.D., Ryzhov, R.N. (2005) Choice of optimal pa-
- Kuznetsov, V.D., Ryzhov, R.N. (2005) Choice of optimal parameters of external electromagnetic action in arc methods of welding. *The Paton Welding J.*, 6, 27–31.
   Grabin, V.F. (1982) *Metals science of fusion welding*. Kyiv,
- Grabin, V.F. (1982) Metals science of fusion welding. Kyiv, Naukova Dumka [in Russian].
- Ryzhov, R.N. (2007) Influence of pulse electromagnetic effects on process of formation and crystallization of welds. Svarochn. *Proizvodstvo*, 2, 56–58 [in Russian].
- Svarochn. Proizvodstvo, 2, 56–58 [in Russian].
  5. Ahieieva, A.D. (2019) Rational Using of the Controlling Longitudinal and Transverse Magnetic Fields at Arc Welding and Surfacing. IOP Conference Series: Materials Sci. and Engineering, 582.
- Korab, N.G., Kuznetsov, V.D., Chernysh, V.P. (1990) Evaluation of effect of controlling magnetic field on crystallization in arc welding. *Aviomatich. Svarka*, 2, 33–36 [in Russian].
- Abralov, M.A., Abdurakhmanov, R.U. (1982) On refinement mechanism of weld metal primary structure under electromagnetic action. *Ibid.*, 2, 18–21 [in Russian].
- Razmyshlyaev, A.D., Ageeva, M.V. (2018) On mechanism of weld metal structure refinement in arc welding under action of magnetic fields (Review). *The Paton Welding J.*, 3, 29–33.
- Razmyshlyaev, A.D., Ageeva, M.V. (2014) On optimality of input devices of transverse magnetic field with regard to processes of arc welding and surfacing. *In: Proc. of Int. Sci. Pract. Conf. on Innovative Technologies and Economics in Mechanical Engineering*. Vol.1, 22–23 May, 2014, 83–88.
- Goldshein, M.I., Litvinov, B.M., Bronfin, V.S. (1986) *Physics of metals of high-strength alloys*. Moscow, Metallurgiya [in Russian].
   Romaniv, O.N. (1979) *Fracture toughness of structural*
- Romaniv, O.N. (1979) Fracture toughness of structural steels. Moscow, Metallurgiya [in Russian].
   Boldyrev, A.M., Birzhev, V.A., Chernykh, A.V. (1992) To
- Boldyrev, A.M., Birzhev, V.A., Chernykh, A.V. (1992) To calculation of hydrodynamic parameters of liquid metal on bottom of welding pool in arc welding. *Svarochn. Proizvodstvo*, 2, 31–33 [in Russian].
- Boldyrev, A.M., Birzhev, V.A., Martynenko, A.I. (2008) Examination of influence of alternating axial magnetic field on process of electrode wire melting. *Ibid.*, 2(6–8), 63, 64 [in Russian].
- Razmyshlyaev, O.D., Maksymov, S.Yu., Berdnikova, O.M. et al. (2022) Effect of external electromagnetic field configuration on metal structure of welded joints of structural steel. *The Paton Welding J.*, 10, 13-17.
- Grabin, V.F., Denisenko, A.V. (1978) Metals science of welding of low- and medium-alloy steels. Kyiv, Naukova Dumka [in Russian].

INFLUENCE OF THE FREQUENCY OF EXTERNAL ELECTROMAGNETIC FIELD ON THE STRUCTURE OF 09G2S STEEL WELDED JOINTS

O.D. Razmyshlayev, S.Yu. Maksymov, O.M. Berdnikova, O.O. Prylypko, O.S. Kushnarjova, T.O. Alekseenko

E.O. Paton Electric Welding Institute of the NAS of Ukraine. 11 Kazymyr Malevych Str., 03150, Kyiv, Ukraine.

E-mail: office@paton.kiev.ua

Features of metal structure in 09G2S steel welded joints were studied in welding with application of a longitudinal external electromagnetic field. The influence of field frequency (f=2; 12; 50 Hz) on phase composition, microstructure and microhardness of welded joint metal was studied. It was found that significant changes of structural parameters in the weld metal and in the subzones of the heat-affected zone (HAZ) take place in the studied frequency range. The influence of frequency of electromagnetic impact in low-alloyed steel welding is more pronounced in the metal of the weld and HAZ in the overheated subzone (coarse grain). Application of f=12 Hz ensured a uniform microhardness level both in the weld metal and in the HAZ subzones, as well as grain structure refinement in the overheated subzone (I HAZ) of 09G2S steel welded joint. 15 Ref., 2 Tabl., 3 Fig.

Keywords: 09G2S steel, welded joints, external electromagnetic impact, longitudinal magnetic field, frequency, heat-affected zone, phase composition, microstructural parameters, microhardness

Надійшла до редакції 16.12.2022